

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep.

0032 Oslo

postmottak@kmd.dep.no

Ref. 20/825-1

Oslo, 1. september 2020

Nelfos hørings svar til Byggkvalitetutvalgets rapport

Nelfo vil innledningsvis takke for muligheten til å komme med våre innspill og kommentarer til Byggkvalitetutvalgets rapport.

Nelfo er en landsforening i NHO, og organiserer de tekniske entreprenørene, primært innen fagområdene elektro og automasjon. Heisbedriftene (HLF), som også er organisert i Nelfo, sender sin egen høringsuttalelse.

Nelfo støtter mange av de viktigste føringene i Byggkvalitetutvalgets rapport. Vi ser et stort behov for å avbyråkratisere og forenkle dagens regelverk og kompetansekrav, og vi deler utvalgets syn på at det i dag er alt for mange alvorlige byggefeil. Næringen er også rammet av en økende grad av arbeidskriminalitet. Vi er også enig i at oppfølging og kontroll er mangelfull i store deler av byggenæringen.

For Nelfo er det viktig at markedsaktørene i byggenæringen får tildelt et større ansvar for egen kvalitet og kompetanse. Et ansvar som skal forplikte. Vi ønsker oss også bedre samordning mellom kvalifikasjonsregler i ulike departementer. Her ønsker vi oss dessuten et transparent system, som gir sluttbruker til enhver tid større innsikt i foretakenes historikk og faktiske kompetanse.

De aktører som ikke klarer å oppfylle ønskede kvalitets- og markedskrav vil få en svekket konkurransekraft, mens de dyktige og kompetente aktørene vil styrke sin konkurranseposisjon. Det skal kort og godt lønne seg å være seriøs og å levere på seriositet, kvalitet, kompetanse og gjennomføringsdyktighet.

Involvering i videre arbeid

Utvalget foreslår mange og store endringer i dagens regelverk. En endring i én del av regelverket, vil automatisk innvirke på andre deler. Utvalgsrapporten drøfter ikke i tilstrekkelig grad alle konsekvenser og virkninger, og for mange av forslagene gjenstår, naturlig nok, konkrete lov- og forskriftstekster. Utvalgets rapport gir med andre ord ikke et komplett grunnlag å ta stilling til.

Nelfo mener imidlertid at utvalgets rapport er et godt utgangspunkt for videre arbeid. For å lykkes med omlegging av regelverket trengs gode prosesser og involvering av markedsaktørene.

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Middelthuns gate 27
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
02308

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENES SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Middelthuns gate 27
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
02308

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

Vi ber derfor om at byggenæringens organisasjoner involveres i videre prosess og fremdriftsplan.

Forleng overgangsordningen for kvalifikasjonskrav i sentral godkjenning til 2025

Nelfo mener overgangsordningen for kvalifikasjonskrav i sentral godkjenning må utvides med nye tre år, til 1. juli 2025. Overgangsordningen er tidligere utvidet i påvente av arbeidet til Byggkvalitetutvalget. Rapporten har nå kommet, men mye viktig arbeid gjenstår fortsatt.

For å sikre forutsigbarhet hos markedsaktørene ber vi KMD forlenge overgangsordningen.

Lovregulering av yrker

Nelfo vil også benytte anledningen til å støtte opp under tanken om økt lovregulering av yrker. Elektrofaget er i dag lovregulert, og dette bidrar til å sikre en viktig minimumskompetanse innenfor et område som har stor betydning for den generelle samfunnssikkerheten og den enkelte borgers liv og helse. Økende grad av kompleksitet og omfang, gjør at en lovregulering også bør kunne omfatte andre tekniske fag.

For øvrige fag har ikke Nelfo nå tatt stilling til ev. lovregulering.

Etterlyser samordning av kvalifikasjonskrav

Vi vil også anføre betydningen og nødvendigheten av en økende grad av samordning mellom de ulike kvalifikasjonsregimene i de ulike departementene. Elektrofaget er i all hovedsak underlagt DSBs kvalifikasjonsforskrift (Justisdepartementet), mens man på områdene brann, ledelys og heis er underlagt DiBKs kvalifikasjonsregime (KMD). På ekom-området er det kvalifikasjonsreglene til Nkom som gjelder (KMD).

Dagens system er unødvendig byråkratiserende og bidrar til stor frustrasjon blant markedsaktørene. Her er det åpenbart behov for forenkling og samordning. Etter Nelfos syn må DSBs kvalifikasjonskrav legges til grunn også for de få enkeltområder (brann, ledelys og løfteanretninger) som er underlagt regelverket i plan- og bygningsloven.

Før Byggkvalitetutvalget ble formelt nedsatt, ble det fra daværende politiske ledelse i KMD lovet at denne problemstillingen skulle bli behandlet av utvalget. Vi kan derimot ikke se at denne problemstillingen er reflektert i utvalgets rapport. Dette beklager vi, og håper at dette blir behandlet i departementets evaluering av denne høringen. For elektrofaget er dette en svært viktig problemstilling, og som krever en snarlig løsning.

Kompetansekrav

Dagens ordning med sentral godkjenningsordning har mistet mye av sin verdi, og bør derfor avvikles. Kvalifikasjonskravene innen dagens system, med tiltaksklasser, bør etter Nelfos syn også avvikles. For elektrofaget er det her viktig at man baserer seg på DSBs regelverk.

Vi er her enig med utvalget at man kan knytte kvalitetskravene opp mot europeiske standarder, der det ligger til rette for det. Vi må imidlertid passe på at vi ikke erstatter dagens system med en ny byråkratisering i form av ukritisk bruk av sertifiseringsordninger.

Samtidig vil vi understreke betydningen av at realkompetanse får en sterk betydning i evalueringen av foretakets/enkeltpersoners kompetanse.

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Middelthuns gate 27
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
02308

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENS SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Middelthuns gate 27
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
02308

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

Det er også viktig at det offentlige i anbudprosesser stiller klare krav om at anbydere må kunne dokumentere kompetanse, være lærlingebedrift og faktisk bruker lærlinger på det aktuelle prosjektet.

Myndighetsbaserte kompetansekrav må selvsagt videreutvikles i samarbeid med bransjene, selv om dette ikke knyttes direkte opp til dagens SAK 10, §11-3. Nelfo vil her spesielt peke på betydningen av at man forsterker samhandlingen («bygge bro») mellom yrkesfaglig utdanning og akademisk utdanning. Relevant fagbrev pluss toårig fagskoleutdanning, elektro, bør tilsvare nivå 6 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR). Samhandlingen mellom disse to utdanningsløpene bør ytterligere forsterkes.

Parallelt med at ordningen med sentral godkjenning avvikles, må det bygges opp et kvalitetsregister, eller kompetanseregister. Både profesjonelle og private aktører må her sikres innsyn. Historikken i ordningen med sentral godkjenning må dessuten sikres på dette området.

Nelfo ser for seg at dagens frivillige register i Startbank (markedsdrevet) kan danne modell for en slik ordning. Vi ser også for oss at myndighetene vil kunne ha en rolle og posisjon knyttet til et slikt register. Dette må utredes nærmere i samarbeid med bransjeaktørene.

Utvalget foreslår at det stilles krav til kompetanse til den som utfører arbeidet, og ikke bare til at nødvendig kompetanse ligger i ansvarlig foretak. Nelfo er enig med utvalget i at kompetanse og ansvar skal knyttes til de enkelte personer som utfører arbeidet. Det er foretakets oppgave å sikre at man til enhver tid har sikret seg nødvendig kompetanse. Oppstår det likevel byggefeil, må selvsagt foretaket være ansvarlig.

Kvalitetssikring og kontroll

Nelfo støtter utvalget i behovet for økt kvalitetssikring og kompetansemessig kontroll. De som utfører kontrollen må være uavhengige og ha kompetanse. Her ligger det også til rette for å utvide og bedre samordningen mellom myndigheter.

Kommunenes tilsyn bør begrenses til dokumentkontrollen ved søknader. Byggeplasskontroll bør utføres av andre.

Nelfo vil spesielt peke på behovet for å redusere og hindre arbeidskriminalitet. Lover og sanksjoner fra myndighetene, samt kontroll, må bli langt sterkere enn i dag.

Generell forsikringsordning

Nelfo støtter utvalgets forslag om en generell forsikringsordning for alle byggearbeider, som skal avløse dagens ansvarsrettsystem. Dette vil representere en mer markedsbasert løsning som vi mener kan være nyttig og nødvendig; jf. også erfaringene fra eksempelvis Danmark.

Forutsetningen for å støtte en slik ordning er at de mer seriøse aktørene over tid kommer betydelig billigere ut. Dess færre feil, dess lavere premie. De dyktige markedsaktørene øker dermed sin konkurransekraft.

Byggeskaderegister

Nelfo støtter i utgangspunktet også forslaget om et byggeskaderegister, og ser gjerne at et slikt register knyttes opp til en eventuell forsikringsordning. Et slikt byggeskaderegister vil bidra til å utvikle en enda mer kvalitetsbasert konkurranse, og styrke de seriøse og kompetente aktørene.

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Middelthuns gate 27
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
02308

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENS SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Middelthuns gate 27
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
02308

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

Nelfo ser selvsagt behovet for en nærmere utredning av denne problemstillingen, og da i nært samarbeid med bransjene og eventuelt forsikringsnæringen.

Ansvarsrettssystemet

Nelfo støtter utvalgets forslag om å oppheve dagens ansvarsrettssystem, og legge dette ansvaret på tiltakshaver alene. Premisset for vår støtte er at det etableres en generell forsikringsordning og et byggeskaderegister knyttet til en slik ordning. Det er også et premiss at man ikke svekker de private forbrukeres stilling, og gjør det vanskeligere å være privat, ikke-profesjonell kunde av byggenæringen.

Nelfo ser også her behovet for en nærmere utredning av problemstillingen.

Avslutning

Nelfo vil avslutningsvis, nok en gang, understreke behovet for en samordning mellom de ulike departementenes kompetansekrav.

Videre at byggenæringens organisasjoner denne omgang blir involvert til en tett dialog i utviklingen av nye lover og regler på dette området.

I den sammenheng vil vi også nok en gang påpeke behovet for en ytterligere forlengelse av overgangsordningen frem til 1. juli 2025 i påvente av nytt regelverk.

Vennlig hilsen
Nelfo

Tore Strandskog
Direktør næringspolitikk

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Middelthuns gate 27
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
02308

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENS SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Middelthuns gate 27
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
02308

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no